

فراہان

ویژگی های جغرافیایی، تاریخی و اقتصادی

فراهان نامی آشنا، سرزمینی حاصلخیز با مفاخری تاریخ ساز در ایران است. هرایرانی نام فراهان را می شنود به یاد نام آوران ادبیات و سیاستمداران اسلام شناس و ضد استعماری چون قائم مقام فراهانی و میرزا تقی خان امیر کبیر می افتد. لغت شناسان فراهان را فاش—رده واژه فراهامون می دانند دریاچه ای که امروز دریاچه مگان (میقان) نامیده می شود. در روزگاران گذشته هامون نامیده می شد و همه روستاها و شهرهای کوچک پیرامون این دریاچه را فراهامون می نامیدند. فراهان نام روستاها و شهرهایی بود که در بالا یا فرای دریاچه ساخته شده است. سرزمینی که از یک سربه خوره و از سویی به تفرش و از سوی دیگری به کمیجان کشیده شده بود، فراهان نامیده می شد. واژه اوستایی منش منشن از ریشه maet میهن جای گزیدن و ماندن گرفته شده است که در مجموع فرمهین را می توان به شکوه میهن معنا کرد. فراهان در سده نخستین هجری قمری از متعلقات همدان بوده و مردم بومی آن پیرو آیین زرتشت بودند آتشکده آدرگشنسب تا سال ۲۸۲ ه ق در روستای فردقان می سوخته تا اینکه در زمان خلافت خلیفه دوم توسط مالک بن عامر اشعری مسلمان شدند. فراهان در عهد ساسانیان خوش آب و هوا، و شامل ۳۶ پارچه روستا می شده است. فراهان تا پیش از سال ۱۳۱۶ از توابع شهرستان قم بود و بعد از آنکه سلطان آباد عراق به شهرستان اراک تبدیل شد فراهان جزء شهرستان اراک شد و در سال ۱۳۴۲ بعد از اینکه تفرش به شهرستان ارتقا یافت. فراهان به دو بخش به فراهان سفلی تابع بخش مرکزی اراک و فراهان علیا تقسیم شد در تغییراتی که در سالهای ۱۳۶۶ و ۱۳۷۲ رخ داد تعداد ۱۵ روستای دیگر از فراهان جدا و به شهرهای کمیجان و اراک ملحق گردید و در سال ۱۳۸۹ با مرکزیت فرمهین با جمعیت ۳۰۴۲ نفر، دو بخش و ۵۳ روستا به عنوان شهرستان فراهان هویت مستقل پیدا کرد.

اقتصاد منطقه بر پایه کشاورزی و دامپروری استوار می باشد و منطقه انبار غله و خطه زرخیز مشهور است که عمده محصولات آن گندم (دیم و آبی) جو، یونجه، حبوبات، سیب زمینی و انگور می باشد.

روستای هدف گردشگری

روستای عاشقان

منطقه کوهستانی و روستای جذاب و دیدنی و شگفت انگیز عاشقان در جنوب کوه موسوم به تخت رستم و در جناح

شهرستان تفرش و در شمال اراک قرار دارد و عموماً منطقه ای جذاب و پرکشش می باشد. برای رسیدن به واشقان باید از اراک روه شمال و از طریق جاده آسفالته ای با عبور از ایبک آباد و آهنگران به بخش فرمهین رسید. از این نقطه جاده اندکی به سمت شمال شرقی تمایل و در دوراهی مشخصی روه شمال در حالی امتداد می یابد که راه از میان دشت های سرسبزی روه کوهستان بالا می رود و با پشت سر نهادن روستاهای متعدد کوچک و بزرگی در نهایت به بزرگ ترین روستای این ناحیه یعنی واشقان می رسد. روستا و خانه های آن به حالت جالب توجهی در کنار یکدیگر قرار دارند و باغستان هایی کوچک و بزرگ، آبادی رادر میان دارند اطراف واشقان و دشت ها و مراتع سرسبز و چشمه ساران نسبتاً فراوانی وجود دارد که هر سال باعث جذابیت فوق العاده این منطقه نیمه کوهستانی می گردند. همچنین پاییز هر سال نیز از جمله دیدنی ترین مناطق طبیعت گردی در این ناحیه محسوب می شود. این ناحیه به خودی خود جاذبه طبیعی شهرستان فراهان نیز به حساب می آید.

مفاخر و مشاهیر شهرستان

مشاهیر و مفاخر شهرستان فراهان که عموماً در اذهان ایرانیان جایگاه ویژه ای دارند و از بزرگان سیاست و ادب بوده اند عبارت اند از: امیرکبیر، قائم مقام فراهانی، ادیب الممالک فراهانی، میرزاعیسی قائم مقام فراهانی

جاذبه تاریخی و فرهنگی و مذهبی

شهر زیرزمینی زلف آباد

شهر زیرزمینی زلف آباد که در سال ۱۳۸۸ حفاری و رونمایی گردید یکی از سکونتگاه های دوران ایلخانان می باشد که در ۵ کیلومتری شمال شهر فرمهین واقع شده است و به صورت یک سایت موزه مورد بازدید مردم قرار می گیرد این شهر تا ۲۰۰ سال قبل محل زندگی مردم بوده که در این سالها توسط حکومت قاجاریه به آب بسته می شود و مردم فراهان مجبور به ترک آن می شوند. این شهر زیرزمینی در جوار امامزاده احمد زلف آباد قرار دارد جشن تیرگان یکی از نادرترین مراسم این منطقه در امامزاده احمد زلف آباد و در روز اول تابستان برگزار می گردد.

تکیه فرمهین

قدمت این تکیه مربوط به دوره ی قاجاری است و از نظر معماری بناهای اسلامی دارای ویژگی های ممتاز است و کاربری آن برای برگزاری سوگواری حضرت سیدالشهداء (ع) و برگزاری تعزیه بوده است. مراسم تعزیه در فصول سرد درون تکیه برگزار می شد که مردان در طبقه پایین و زنان در نیم طبقه دوم قرار می گرفتند. مراسم در فصول گرم در محوطه ی باز حیاط و بر روی سکویی که در وسط حیاط تعبیه شده بود برگزار می شد و دور تادور حیاط سکوهایی جانمایی شده که بر زیبایی بنا می افزاید.

امامزاده حسن بن الافطس (ع)

بنای امامزاده حسن بن الافطس (ع) واقع در حاشیه جنوبی روستای اسفین می باشد. این بنا در حال حاضر متشکل از دو بخش جانبی چهار ضلعی و قسمت مدور مرکزی با گنبد سلجمی آجری با تزیینات اندک آجرکاشی به صورت زیگزاگی می باشد. بنای امامزاده بر روی یک تپه کم ارتفاع باستانی قرار دارد و بنا مربوط به دوره ی اسلامی است.

امامزاده احمد بن علی (ع)

این امامزاده در ۳ کیلومتری شمال شرق فرمهین، کنار محوطه ذلف آباد، جاده ارتباطی فرمهین به تفرش، آشتیان قرار دارد قدمت این بنا به قرن ۷ و ۸ ه. ق برمی گردد. علاوه بر اهمیت زیارتگاهی و مجاورت با محوطه تاریخی و شهر زیرزمینی ذلف آباد، هر ساله در اول تیر ماه مراسم آیینی و باستانی جشن تیرگان یا آب پاشان با حضور چند هزار نفر جمعیت در آن برگزار می شود.

بقایای آتشکده فردقان

در روستای فردقان در ۱۲ کیلومتری شمال خنجین آتشکده ای بوده که متشکل بر ۴ سالن که در وسط این سالن ها آتشی وجود داشته است و پایه های آن بر ستون هایی قرار گرفته که در پای یکی از این ستون ها سردابی قرار دارد که متعلق به دوره ی ساسانی است.

حمام خنجین

این حمام در شهر خنجین قرار دارد و مهندسان این بنا اصفهانی بوده و در شهر اصفهان مشابه این حمام نیز وجود دارد و این اثر مربوط به دوره ی قاجاری است.

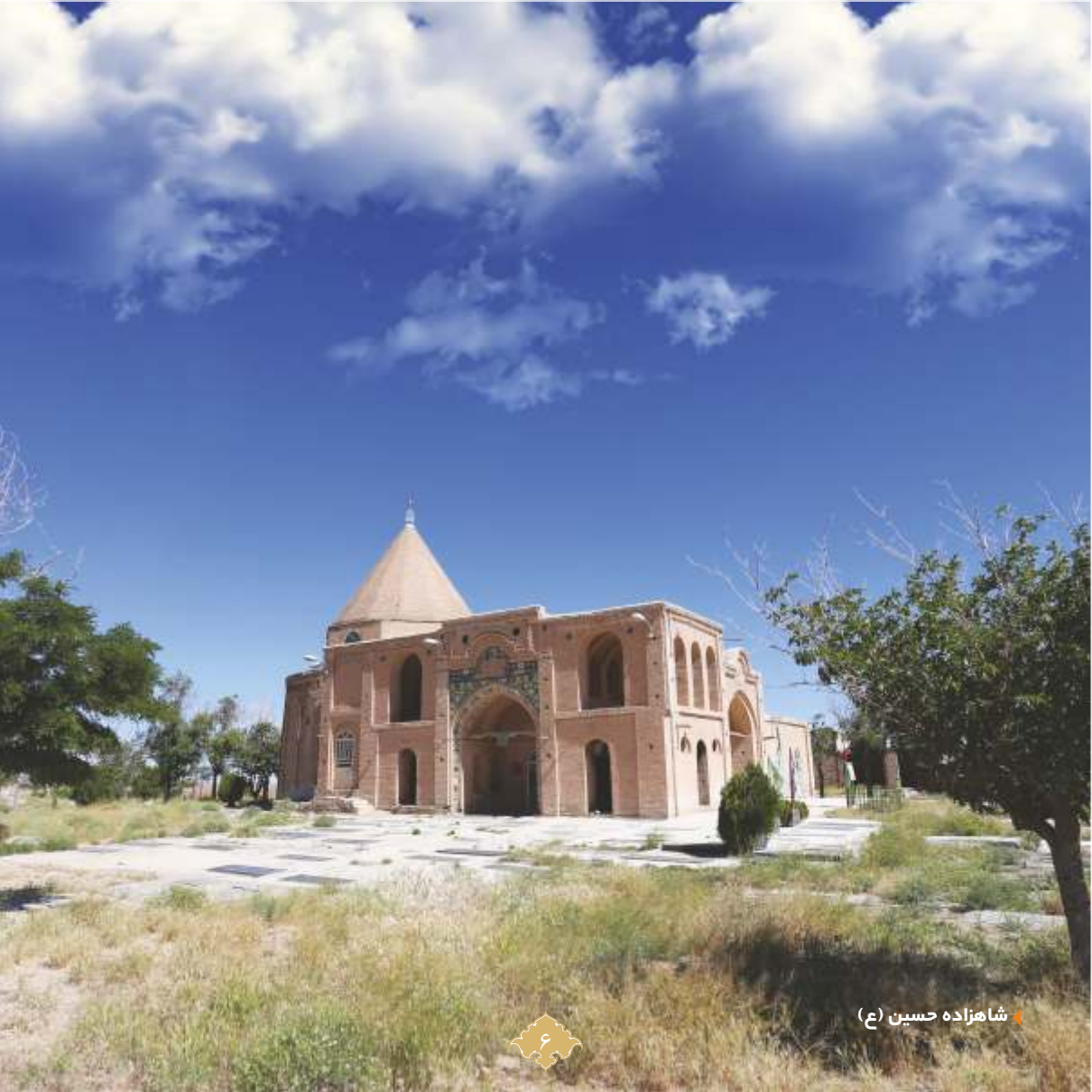
شاهزاده حسین (ع)

این امامزاده در ۵۰۰ متری شرق روستای نظام آباد قرار دارد. بنای آن از دو بخش تشکیل شده که بخش اول دارای تالار ورودی است که در نیمه شرقی زیارتگاه را شامل می شود. این قسمت شامل سالی چلیپایی می باشد و بنا متعلق به قرن ۹ و ۱۰ ه. ق می باشد.

امامزادگان شاهزاده عبدالله و رقیه خاتون (ع)

امامزادگان شاهزاده عبدالله و شاهزاده رقیه خاتون (ع) در فاصله ۱۲۰ متری شرق روستای تبرته و ۱۷ کیلومتری غرب فرمهین قرار دارد. این بنا به سبک رایج بناهای دوره سلجوقی گنبد دوپوش مخروطی و مصالح آجری و بدون تزیینات می باشد و بنا متعلق به دوره ی قاجار است.

شاهزاده حسین (ع)

صنایع دستی شهرستان فراهان عبارتند از: بافتنی سنتی، رودوزی های سنتی، سراجی سنتی، سفالگری، قلاب بافی، گلیم بافی، معرق چوب، منبد چوب، معرق منبد، احجام چوبی و نقاشی روی چرم.

هتل ها ومهمان پذیرها

ردیف	نام هتل	درجه	نشانی	تلفن
۱	هتل مروارید	۲ستاره	فرمهین، بلوار امیرکبیر	

دفاتر خدمات مسافرتی

ردیف	نام	نشانی	تلفن
۱	آسمان زیبای طوس	فرمهین، جنب فرمانداری	۰۸۶-۳۳۷۲۴۴۰۳

◀ امامزاده روستای آهنگران

◀ شهر زیر زمینی ذلف آباد

امامزادگان روستای تبرته ◀

طبیعت فردوقان ◀

سرزمین آفتاب، فراتراز تاریخ

اداره گل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان مرکزی

GENERAL OFFICE OF CULTURAL HERITAGE, HANDICRAFTS & TOURISM OF MARKAZI PROVINCE

